

Идентификациона
налепница

ПАЖЉИВО НАЛЕПИТИ

ФИЛОЗОФИЈА

Испитна књижица 2

FIL IK-2 D-S009

FIL.09.SR.R.K2.12

Филозофија

Празна страница

FIL IK-2 D-S009

99

УПУТСТВА

Пажљиво следите сва упутства.

Не окрећите страницу и не пишите есеј док то не дозволи дежурни наставник.

Налепите идентификационе налепнице на све испитне материјале које сте добили у сигурносној врећици.

Испит траје укупно 150 минута без паузе.

У овој испитној књижици се од Вас очекује да напишете есеј следећи приложено упутство.

Есеј можете писати по приложеном листу за концепт, а на крају га обавезно препишите на лист за уредно писање искључиво плавом или црном хемијском оловком.

Пишите јасно и читко. Нечитки есеји бодоваће се са нула (0) бодова.

Желимо Вам пуно успеха!

Ова испитна књижица има 12 страница, од тога 2 празне.

FIL IK-2 D-S009

99

Филозофија

Есеј

Задатак есејског типа

Прочитајте ова два текста и напишите есеј на тему **Добро**.

Текст 1

Наслада нам је наине потребна онда, кад нам њена неприсутност задаје бол, а кад бол не осећамо, више не требамо насладе. Управо зато тврдимо, да је наслада почетак и крај блаженог живота. Њу смо наине сазнали као наше прво и природжено добро, она је исходиште сваког нашег бирања и избегавања и ка њој се навраћамо просуђујући свако добро према том душевном стању као према сигурном мерилу. Будући да је то добро прво и природжено, не бирамо сваку насладу, него многе од њих каткада мимоилазимо, кад из њих проистиче за нас већа нелагодност. Зато многе болове сматрамо бољим од наслада, ако од дуготрајна подношења болова стичемо већу насладу. Свака је дакле наслада по томе, што одговара нашој природи, нешто добро, али ипак не смемо бирати сваку, као што је и свака бол зло, али ипак не треба сваку избегавати. Потребно је стога све то просуђивати на основу поређења и с обзиром на корист и штету. Каткада се наине служимо добрим као злом, а злом опет као добрим.

Бити задовољан с малим сматрамо такође великим добром не зато, да бисмо се у сваком случају ограничили на мало, него да бисмо се, ако немамо много, задовољили с малим у тачном уверењу, да у изобилју најугодније уживају они, који га најмање требају, и да се оно, што одговара природи, лако даде прибавити, а оно шта је испразно, тешко.

Епикур, »Етички погледи на свет«, у: Бранко Бошњак, »Филозофска хрестоматија II«,
»Филозофија од Аристотела до ренесансе«

FIL IK-2 D-S009

01

Филозофија

Есеј

Текст 2

Шта то значи, молим вас, зашто се ужитак не би могао одвојити од врлине? Очигледно, јер добру је сваки почетник у врлини, из чијих зрака настаје све то за чим тежите и шта волите. Само, када би врлина и ужитак биле неодвојиве, не бисмо видели да су неке ствари угодне, али и срамотне, а неке уистину честите, али опоре, јер их треба остварити кроз патњу. Додај томе да ужитак долази и у најсрамотнији живот, док врлина не допушта да живот буде зао, те су неки несрећни не због недостатка ужитка, него због ужитака самих, а то се не би догађало да је ужитак нераскидиво везан уз врлину; врлина је често без ужитка, а не треба га никад.

Луције Анеј Сенека, »Дијалози«

FIL IK-2 D-S009

01

Филозофија

Есеј

У есеју одредите и проблематизујте ове појмове:

добро, зло, блажени живот, врлина, бол, наслада, патња, угода, разборитост, природа човека.
(Од десет понуђених бирајте само шест који ће се бодовати.)

Смернице за писање есеја

1. Објасните важност ужитка за добар живот. Протумачите Епикурову тезу да се понекад служимо добром као злом, а понекад, обрнуто, злом, као добром.
2. Објасните важност врлине за добар живот. Води ли врлина ка срећи?
3. Објасните тезу према којој за остварење врлине није потребан ужитак. Да ли су врлине и ужици нужно супротстављени?
4. Објасните да ли је неко деловање према врлини нужно алтруистичко. Значи ли врлина одрицање од ужитка?
5. Објасните шта данас значи бити крепостан (имати врлине).

Наведите у објашњењима и неке од предложених примера.

1. Наведите пример који описује однос насладе и боли.
2. Наведите пример којим се објашњава неспојивост врлине и ужитка.

FIL IK-2 D-S009

01

Филозофија

Празна страница

FIL IK-2 D-S009

99